GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., insercyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 181. Czwartek 7. Sierpnia 1851. **Rok gazecie 40.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Najwyższe postanowienie względem uwolnienia landwerzystów od służby wojskowéj.)

Wiédeń, 2. sierpnia. Jego ces. Mość raczył najwyższém postanowieniem z 17. lipca r. b. zezwolić najłaskawiéj na uwolnienie od służby tych landwerzystów, którzy już 12 lat lub dłużéj zostają w służbie wojskowéj, i nakazał oraz, aby należących do téj kategoryi szeregowców od landwery wszystkich naraz, ze szarży zaś połowę tylko, a resztę jéj dopiéro wtedy rozpuszczono, gdy odpowiednia liczba zastępców wszystkich dymisyonowanych szarż należycie wykształconą zostanie. — Kwity na takie wsparcia, które pobierają inwalidzi z instytutów utworzonych po ostatnich wypadkach wojennych, są podług reskryptu ministerstwa wojny z 25. lipca r. b. bezwarunkowo uwolnione od opłaty należytości stęplowéj. *(Lld.)*

(Królowa pruska w Ischl. — Wezbranie wód.)

Wiédeń, 3. sierpnia. Jéj Mość królowa pruska odjechała wczoraj zrana z Lincu do Ischl.

Podług doniesień telegraficznych z Tyrolu i Vorarlbergu wezbrały tam wszędzie wody bardzo znacznie, rzeka Inn podniosła się w samym Inszpruku do wysokości 13 stóp, a 2. sierpnia wezbrała jeszcze mocniéj. Znaczna część miasta była pod wodą. *(L.k.a.)*

(Mające się odbyć próby na Semmeringskiéj kolei.)

Wiédeń, 1. sierpnia. Za kilka dni zaczną się próby z potężnemi wozami parowemi, które mają przezwyciężyć stoki kolei wiodącéj przez Semmering. Nietylko sami technicy zwrócili uwagę swoją na to ważne zadanie, uznano bowiem i z innych stron, że pomyślne rozwiązanie trudności, jakie przedstawia kolej przez Semmering wiodąca, potężny wpływ wywrze na cały system lokomocyi i wywoła założenie kolei żelaznych także i w takich okolicach, które przy dotychczasowym stanie maszyn zupełnie wykluczone były od korzyści, jakie towarzyszą kolejom żelaznym; powszechny przeto jest udział w próbach, które się mają odbyć na przestrzeni półczwarta mili długiéj.

Zadanie techniki niejest tu bynajmniéj łatwe; dotychczas bowiem uważano stok 1 cala na 120 za największy, jaki miéć może kolej żelazna, teraz zaś idzie o to, aby stokiem 1 cala na 40 wyjechać pod górę i tym samym stokiem bez niebezpieczeństwa spuścić się znowu na dół; oprócz tego wije się kolej na pochyłościach Semeringu w znacznych skrętach, które jak wiadomo, znacznie pomnażają tarcie wozów o szyny. Policzmy do tego jeszcze przeszkody, jakie w owéj okolicy tworzy sama natura przez deszcze, śniegi i mrozy, a będzie można powziąć wyobrażenie o trudnościach, jakie tu przezwyciężać trzeba.

Po rozpisaniu nagrody sporządzono cztéry lokomotywy, dwie w kraju, jedną w warstatach glognickiéj kolei żelaznéj, drugą w Wiener-Neusztadt w fabryce Günthera; trzecią i czwartą sporządzono za granicą, mianowicie w fabryce p. Maffei pod Mnichowem i w fabryce Cocquerilla w Belgii. Angielscy maszyniści, którzy z razu okazali chęć konkurowania o nagrodę, cofnęli się potem.

Przedsięwziąć się mające próby są dość pojedyncze, a pod należytą kontrolą będzie można z łatwością oznaczyć wzajemną wartość konkurujących lokomotyw. Ciężar, który się porusza z miejsca, szybkość tego ruchu, nakoniec potrzebne do tego paliwo, to są faktory, według których osądzić się da zdatność każdéj lokomotywy z osobna. A gdy te spostrzeżenia uzupełnione zostaną technicznem sprawozdaniem, o ile mechanizm maszyny uważany być może za pojedyńczy i trwały, wtedy bez kwestyi osiągnionym być musi żądany rezultat.

Własni mechanicy konkurujących fabrykantów kierować będą lokomotywą podczas próby; już dla tego samego odpada wszelka możliwość parcyalności ze strony komisyi rozpoznawczéj; ale uczyniono jeszcze więcéj, zagraniczni znawcy dopomagać będą znawcom krajowym powołanym do komisyi, aby uniknąć nawet pozoru parcyalności.

Lokomotywami téj wielkości, jakiéj się zawsze używa na Glognickiéj kolei, robiono jak wiadomo już próby na mniejszéj części przestrzeni na próbę przeznaczonéj. Odniosły o tyle pomyślny skutek, iż sobie można tuszyć, że nowe wielkie maszyny rozwiążą należycie swoje zadanie.

Zdaje się przeto, że rozpisanie nagrody osiągnie pomyślny skutek; ale dalsze doświadczenia przy dłuższém używaniu muszą potem wykazać właściwą wartość semmeryngskiej kolei. *(R. Z.)*

(O konferencyach pocztowych. — Korespondencya z Frankfurtu.)

Wiédeń, 31. lipca. Według *Gazety Hanow.* wezwały rządy Austryi i Prus członków niemiecko-austryackiego stowarzyszenia pocztowego, aby wybrali po jednym pełnomocniku do pierwszéj konferencyi pocztowéj, mającéj się odbyć w Berlinie 15. p. m., a która zbierze się na mocy artykułu 68 umowy stowarzyszenia pocztowego z 26. kwietnia r. z. dla autentycznego wyjaśnienia niektórych punktów tego stowarzyszenia, bliższego ich oznaczenia i poczynienia różnych zmian, jakie już teraz za potrzebne uznano. Z pomiędzy licznych przedmiotów podpadających pod obrady pocztowych konferencyi, zasługują na szczególną uwagę: frankowanie za pomocą marków; stanowisko niemieckich administracyi nienależących do stowarzyszenia; fundamentalne zasady dla zawarcia nowych umów z obcemi państwami, oznaczenie największego portoryum za przesélki dzienników; przyjęcie bezpośrednich linii taksacyjnych między miejscem oddawania listów i miejscem ich przeznaczenia, z ominięciem wszystkich tranzytoryalnych obliczeń co do odległości według obwodów taksacyjnych (dla przesélek pocztowych); natomiast zaś podwyższenie należytości od podobnych przesélek dla wyrównania wynikającego ztąd niedoboru; (potąd bowiem obliczano odległość od i do pewnych punktów pogranicznych); wymienienie administracyi, która ma odpowiadać za wszelkie straty lub uszkodzenia; podział ogólnego przychodu pocztowego; zaprowadzenie centralnéj zwierzchności rachunkowéj; bliższe oznaczenie składu i działalności niemieckich konferencyi pocztowych, tudzież porozumienie się z innémi państwami europejskiemi względem regulacyi powszechnych stosunków pocztowych. Wkońcu czynione być mają usiłowania względem przyciągnięcia i tych państw do stowarzyszenia pocztowego, które potąd doń jeszcze nie przystąpiły. Jakoż wezwano już te państwa, aby na pomienione konferencye pocztowe przysłały swoich komisarzów.

— Według korespondencyi do *Augsb. pow. Gaz.* z Frankfurtu n. M. z 27. lipca byłoby zgromadzenie związkowe uchwaliło zniesienie praw zasadniczych już na ostatniem swem posiedzeniu, gdyby niektórzy pełnomocnicy państw, w których te prawa kardynalne jeszcze nie zniesiono, nie wstrzymali się byli z głosowaniem w téj mierze aż do zasięgnięcia potrzebnych instrukcyi. Kwestyę tę więc odłożono aż do nadejścia instrukcyi, t. j. do dni czternastu. Co zaś do ogłoszenia protokołów związkowych, tedy zapadnie wkrótce uchwała zapewne téj treści, że sprawa ta może już być załatwiona. W kwestyi względem marynarki nie przyszło jeszcze do zgody. *(Ll.)*

(Wiadomości potoczne z Wiédnia z d. 2. sierpnia.)

Wiédeń, 2. sierpnia. Jego ces. Mość nakazał tymczasowie aż do stanowczéj organizacyi rachunkowości wojskowéj, aby wszystkim furyerom pierwszéj kategoryi dodatek dopłacany do pensyi z 3 na 7 złr. podwyższony został, zaczém będą ci furyery pobierać teraz w gotówce miesięczną pensyę w kwocie 21 złr. m. k. Reszta zaś furyerów ma pobierać bez różnicy po 16 złr. miesięcznie, a mianowicie obie kategorye od 1. sierpnia r. b.

— Dotychczasowy kr. hyszpański poseł przy tutejszym dworze przygotowuje się już do odjazdu. Następca jego niejest jeszcze urzędownie mianowany, słychać tylko, że Don de Aviz ma być przeznaczony na tę posadę.

— Pan minister nauk hrabia Thun odjechał dziś do Pragi i zabawi tam dni kilka, aby prezydować na jeneralném zgromadzeniu założonego tam przed kilkoma laty przez niego towarzystwa dobroczynności.

— Jego Excelencya pan prezydent ministrów, książę Schwarzenberg wyjechał dziś zrana o godzinie 4téj na kilka dni dla wypoczynku do Ischl.

— C. k. dyrekcya katastru w Galicyi upraszała znowu tutejszy c. k. instytut politechniczny, aby wzywał zdatnych techników do ubiegania się o posady w oddziale katastralnym, które są do obsadzenia przy wspomnionéj dyrekcyi.

— C. k. zbiór monet i medalów w Wiédniu posiada w téj chwili 107,000 sztuk, pomiędzy któremi znajduje się 25,000 greckich a 35,000 rzymskich monet. W tym względzie jest zbiór ten podobno najbogatszym w całym świecie.

— *L. Z. C.* pisze: Aby przeprowadzić skutecznie potrzebne dziś ograniczenia pod względem posiadania broni, przedłożył jeden z tutejszych fabrykantów broni ministerstwu wniosek, aby fabrykacyę broni zamieniło w monopol dla państwa. Oprócz rozmaitych uzasadnionych korzyści, któreby wypłynęły z tego dla państwa pod wzglę-

dem bezpieczeństwa i policyi, upatruje wnioskodawca w monopolu tym także obfite źródło finansowe dla rządu.

— Z powtórném otworzeniem c. k. akademii Jozefińskiéj, które jak wiadomo wkrótce ma nastąpić, łączy c. k. ministeryum wojny zamiar, aby na przyszłość tylko chirurgom dawano dyplomy w tym zakładzie; jestto środek, który dla sanitarnych stosunków c. k. armii bezwątpienia bardzo ważnym się stanie.

(Postępowanie ajentów partyi demokratycznej.)

Medyolan, 26. lipca. Zaledwie uwierzyć można, z jaką śmiałością postępują sobie tu ajenci partyi demokratycznej. Wczoraj w nocy zakradło się kilku nieznajomych do znajdującego się w *Contrada della Cerva* bióra konzula papiezkiego do Simoni, który jest jedynym istniejącym tu jeszcze urzędem konzularnym. Ludzie ci przetrząsali tam wszystkie papiery i korespondencye, które nazajutrz znaleziono porozrzucane, i skradli, jak mówią, kilka ważnych dokumentów; czego jednakże niezdołano jeszcze dojść z pewnością, ponieważ sam konzul, któremu jedynie znana jest liczba i treść tych papierów, znajduje się teraz w podróży do kąpieli. Pieniędzy i innych rzeczy kosztownych nieruszano wcale. *(L. k. a.)*

(Depesze telegraficzne.)

Medyolan, 1. sierpnia. C. k. komendant wojskowy ogłosił ostatni termin 8-dniowy dla wydania ukrytej broni.

Zara, 31. lipca. Z Bośnii donoszą, że tysiąc ludzi regularnego wojska tureckiego ma wyruszyć do Niksic dla przeszkodzenia napadowi Montenegrynów. — Bośniański rząd prowincyonalny ogłosił rozporządzenie zakazujące mieszkańcom tamtejszym pokazywać się zbrojno w znajdujących się po za granicą austryacką kościołach i miejscach targowych. *(Lit. k. a.)*

(Kurs wiédeński z 4. sierpnia 1851.)

Obligacye długu państwa 5% — $97^{1}/_{16}$; $4^{1}/_{2}$% — $84^{11}/_{16}$; 4% — —. 4% z r. 1850 — ; $2^{1}/_{2}$% — ; wylosowane 4% —. Losy z r. 1834 — ; z roku 1839 — $308^{1}/_{4}$. Wiéd. miejsko bank. $2^{1}/_{2}$% —. Akcye bankowe — 1241. Akcye kolei północ. $1513^{3}/_{4}$. Glognickiej kolei żelaznéj $697^{1}/_{2}$ Odenburgskie — —. Bupwejskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 561. Lloyd —.

Anglia.

(Konsekracya biskupów katol. — Izba niższa. — Koniec obrad kongresu pokoju.)

Londyn, 28. lipca. Wczoraj odbyła się w rzymsko-katolickim kościele w St. Georgesfields konsekracya dwóch biskupów z angielskiemi tytułami terytoryalnemi przez kardynała Wiseman; była to ceremonia, jakiej przeszło od 300 lat już niewidziano w Londynie. Dr. Burgeos otrzymał przy téj sposobności tytuł biskupa z Shrewsbury, a Dr. Brown został biskupem w Clifton. W kościele był niesłychany natłok. Dzienniki protestanckie upatrują w poświęceniu tych dwóch biskupów zamiar kardynała nadania dwóch silnych podpór kościołowi katolickiemu, nim potwierdzenie bilu względem tytułów przez królowę przeszkodzi podobnym mianowaniom na przyszłość.

— Podług dziennika *Observer* ma królowa zamiar zamknąć osobiście parlament. — Izba niższa odbyła przedwczoraj posiedzenie poranne. Sir E. N. Buxton przedłożył najpierw petycyę angielskiego i zagranicznego towarzystwa dla zniesienia niewolnictwa przeciw wprowadzaniu cukru kolonialnego; potem kilka petycyi w tym samym duchu z Kingston i Brownston z Jamaiki, a w końcu petycyę z Brentwood o zatrzymanie pałacu krzyształowego. Następnie zapowiedział ten sam deputowany na rok przyszły mocyę pana Horsman względem adresu do królowej dla oznaczenia tak duchownego jako też świeckiego kościoła panującego w obec państwa. Oprócz tego odczytano jeszcze kilka bilów po raz trzeci, a kilka innych odesłano do wydziałów.

— Kongres pokoju zakończył już przedwczoraj swoje posiedzenia, które przez trzy dni trwały. Powzięte na nich uchwały, i miane przy téj sposobności mowy były po największéj części tylko powtórzeniem tego, co w przeszłym roku mówiono. Znowu chodziło o zniesienie stałych armii, o potępienie pożyczek na cele wojenne, o rozstrzyganie sporów internacyonalnych przez sądy polubowne it. p. Wczoraj zebrali się bawiący tu jeszcze przyjaciele pokoju na wspólną zabawę wieczorną. Słuchano muzyki — chłodzono się lodami, Cobden i kilku innych mieli krótkie mowy po największéj części dla pozdrowienia i zapewnienia o przyjaźni szanownych gości z zagranicy, a potem pożegnano się do widzenia. Całe towarzystwo składało się z około 700 osób. *(G. Pr.)*

Francya.

Bardzo ciekawy jest umieszczony w *Journal des Débats* i w *Assemblée nationale* list Guizota do pana Emila Dehais, autora broszury wystawiającej zasadę demokracyi jak wyłącznie uprawnioną. Słusznie protestuje ten głęboki publicysta, który sam przez kilka lat czynnym był u steru rządu, przeciw temu co nazywa demokratycznem bałwochwalstwem, z nieposolitą bystrością ducha wyświeca jasno, że obok znajdujących się w człowieku skłonności i uczuć demokratycznych także i antidemokratyczne chucie równego domagają się prawa. Zadaniem przeto pojedynczego człowieka jako też całego społeczeństwa jest pośredniczyć między obydwoma zbawienną równowagą i nie dozwolić, aby żądza wolności i równości zapomocą niezbędnego prawa powagi. Właśnie to bałwochwalstwo demokracyi sprowadziło największe zamieszania i niedogodności — ono to najwięcej szkodzi demokracyi. Z bystrością dowodzi p. Guizot w swoim liście, że przytoczony przez autora broszury przykład o Stanach zjednoczonych północnej Ameryki jest niestósowny. Albowiem tam przeważającą jest forma federacyjna, zkąd powstaje spojnia, która się bardzo różni od zasady udzielności ludu, którą wyznają we Francyi. Oprócz tego przyjęła Ameryka do swego systemu konstytucyjnego wielce ważną zasadę podziału władz państwa, a zatem niemoże tam być mowy o jednéj demokratycznej republice. Właśnie centralizacya Francyi niepodobnem czyni w tym kraju absolutne panowanie zasady demokratycznej.

Te uwagi tak są treściwe i tak głęboką zawierają prawdę, że dziwić się trzeba, że tam już od dawna niezostały zupełnie uznane, i że zawsze jeszcze są ludzie którym się niesprzykrzy ta niewdzięczna praca Syzyfa.

Dogmat udzielności ludu *(la souraineté du peuple)* był źródłem wszystkich dotychczasowych kłopotów narodu francuzkiego. — Ztąd pochodzi ta lekkomyślność z którą Francuzi legalne rządy obalali a nowe na ich miejsce zaprowadzali. Jakiż zysk ciągnęła Francya dotychczas z tych niebezpiecznych experymentów? Nam się zdaje, że wcale nic na tem niezyskała; — nigdy bowiem jeszcze nie przedstawiała fizyonomia tego kraju smutniejszego i niebezpieczniejszego obrazu, jak właśnie teraz. Nadmiar demokratycznych namiętności, wyuzdana dążność do zakłócania wszystkich stosunków i żądza obalania wszystkich naturalnych ograniczeń hierarchicznych, — to są przyczyny, dla czego naród francuski pomimo wielkich darów ducha i umysłu, jakiemi się odznacza dotychczas, niezdołał osiągnąć stałej i ostateczněj formy politycznej. Właśnie z téj przyczyny zdaje nam się rzeczą przedewszystkiem naglącą, aby osłabiona do najwyższego stopnia we Francyi zasada powagi została wzmocniona i nanowo ożywiona. Ta zasada powagi nie jest bynajmniéj czczem słowem ani próżnym frazesem, jakto utrzymują przeciwnicy. Jestto polityczne sformułowanie odwiecznej prawdy, że wszelka zwierzchność pochodzi od Boga i że jest obowiązkiem stosować się do jej rozporządzeń. Powaga zwierzchności stanowi punkt środkowy, około którego się kupią żywioły społeczeństwa. Najcięższą odpowiedzialność ściąga na siebie ten co tę budowę narusza. Każdy rząd nietylko ma prawo ale i obowiązek bronić się do ostatniego przeciw zamachom rewolucyjnym, a to nietylko w własnym interesie ale i na korzyść społecznego porządku. Wszelki rząd choćby nawet niedołężny zasługuje na pierwszeństwo nad niedogodnościami i zamieszkami anarchyi. Rewolucya bowiem, bądź się poszczęści, bądź się niepowiedzie, bądź zdoła wykazać się czemś albo niczem, co oznacza wyższą konieczność lub pewne moralne uprawnienie, jest zawsze najcięższą klęską, jakiej kraj doznać może. Niemasz przeto nic niedorzeczniejszego jak otaczać rewolucyę i jej narzędzia pewną aureolą, niemasz nic niebezpieczniejszego i bezsumienniejszego jak podżegać namiętności mas do własnej pomocy. Każdy rząd chcący być godnym tej nazwy ma przedewszystkiem zadanie działać antirewolucyjnie i poskramiać dążności rewolucyjne potężną i pewną dłonią. Tak pojęta i tak przestrzegana stanowi zasada powagi silną i jedynie niezawodną kotwicę w burzy czasu.

Powtarzamy, że podobne pojmowanie rzeczy głównie we Francyi potrzebnem się staje i dotykamy tym sposobem główną myśl, którą Guizot zbija w swoim liście. Bałwochwalstwo demokracyi i ściśle z niem połączona samowola rozpasanych mas naraziły przyszłość Francyi na wielkie niebezpieczeństwo. — Poszanowanie powagi i uznanie wielkich politycznych rękojmi posłuszeństwa porządku i spokojnego rozwoju, mogą tylko jedynie skutecznie przyczynić się do jej ocalenia. *(L. k. a.)*

(Posiedzenie izby prawodawczéj z d. 30. lipca.)

Paryż, 30. lipca. Uchwalone wczoraj odroczenie zgromadzenia narodowego zaczęło się już co do istoty: tylko projekta do ustaw małej wagi umieszczone są jeszcze na porządku dziennym, a ławki znacznie się opróżniają; uderza mianowicie nieobecność wszystkich parlamentarnych znakomitości. Dzisiejsze posiedzenie otwarto także zwykłem podaniem petycyi. Następnie naradzano się nad przydłużeniem prowizorycznej ustawy względem cenzury teatralnej, aż do końca r. 1852. Komisya rozpoznawcza oświadcza się za przydłużeniem i przytacza między innemi dla usprawiedliwienia nieustannego czuwania nad literaturą dramatyczną i tę okoliczność, że w oczekiwaniu upłynięcia ustawy cenzury teatralnej już przygotowują kilka przedstawień procesu Bocarmé! *Joly* (z ostatecznej lewej strony) oświadcza się przeciw wnioskowi rządu. Dopiero wtedy powstała myśl zaprowadzenia cenzury teatrów, odkąd na teatrach republiki poczęto głosić zasady republikańskie, a publiczność sama potrafi już osądzić moralność sztuk. Mowca pyta czyli zgromadzenie tak wyjątkową władzę jaką jest cenzura teatralna, zechce pozostawić w ręku ministra, którego postępowanie samo zganiło? *Fremy*, sprawozdawca komisyi, przytacza na dowód potrzeby cenzury kilka dramatycznych prowokacyi, które w swoim czasie wielką robiły senzacyę na teatrach ludu, na bulwarach jak np. „Gałganiarz“ przedstawienie wyprawy rzymskiej, przyczém świstaniem przyjęto chorągiew narodową i t. p. Wyrażono także naganę przeciw Théatre français, tej wzorowej scenie, którą wspiera państwo, za przedstawienie bardzo nieobyczajnych sztuk w najnowszych czasach, poczém znaczną większością głosów przyjęto wniosek rządu. *Pascal Duprat* i *Baze* usiłują potem nanowo skłonić zgromadzenie do jak najspieszniejszej dyskusyi nad projektem ustawy względem sprzedaży dzienników na ulicy, ale nadaremnie. Legitymiści łączą się z Bonapartystami, aby odwlec postanowienie wymierzone głównie przeciw dziennikom pałacu Elysée. Naradzano się następnie aż do końca posiedzenia nad zaproponowaną

z kilku stron zmianą ustawy o cukrze względem bardzo uciążliwego pomnożenia podatku od alkoholów z Melasy, cukru z buraków; nierozstrzygnięto jednak jeszcze tej kwestyi na dzisiejszem posiedzeniu. *(P. Z.)*

(Pretensye stanów zjednoczonych do Portugalii. — Środki przeciw mogącym zajść wypadkom w Portugalii.)

Paryż, 26. lipca. Wiadomo, że w ostatnich miesiącach prezydentury jenerała Taylor między zjednoczonemi Stanami północnej Ameryki a rządem portugalskim, od dawna już trwający spór groził przeistoczyć się w formalną scysyę, niewiele bowiem brakowało, aby gabinet w Washington niewysłał eskadry do Lizbony dla blokowania tamtejszych portów. Spór toczył się o wynagrodzenie szkody, jakiego się Stany zjednoczone domagały od rządu portugalskiego, ponieważ podczas blokady miasta Oporto przez flotę angielską pod Napoleonem zniszczony tam został okręt amerykański. Chociaż Anglia sama niekorzystne dała zdanie o téj pretensyi, obstawał jednak stary Taylor za nią uporczywiej niż kiedykolwiek, gdy go wcale niespodzianie śmierć zaskoczyła. Następca jego Fillmore objąwszy rządy okazał się mniéj wymagającym, przystając na propozycyę dworu lizbońskiego, aby ten spór poddać pod rozjemczy wyrok prezydenta republiki francuskiej. Po kilkumiesięcznem ścisłem rozpoznaniu wydał Ludwik Napoleon swój wyrok, który jak słychać zupełnie wypadł na korzyść Portugalii. Pan Ernest Baroche, syn ministra spraw zagranicznych otrzymał zlecenie, zakomunikować wyrok Ludwika Napoleona gabinetowi portugalskiemu. Słusznie sobie przytem tuszy rząd francuski, iż tym wyrokiem ustali przeważny swój wpływ w Lizbonie, aby wstrzymać marszałka Saldanhę od ulegania Septembrystom, którym niestety już wiele przyznał koncesyi. Dla większéj ostrożności zostawi Francya aż do dalszego rozporządzenia flotę admirała Perceval-Deschenes, który już miał odpłynąć do Tulonu w porcie Cadix, aby w razie potrzeby prędko stanąć mógła pod Oporto i Lizboną dla utrzymania tronu królowej Donna Maria da Gloria; septembryści bowiem radziby ten tron obalić, Ludwik Napoleon zaś postanowił go utrzymać w porozumieniu z Hyszpanią. — Dlatego też wysłany został jenerał Aupick, którego energia powszechnie jest znaną jako poseł francuski do Madrytu, dokąd zapewne już przybył. Jenerał Aupick ma z Madrytu obserwować bieg zdarzeń w sąsiedniéj Portugalii, tudzież jest upoważniony dysponować według swego rozsądku flotą francuską leżącą pod Kadyxem. *(Ll.)*

(„Journal des Débats" za rewizyą konstytucyi.)

Paryż, 29. lipca. *Journal des Débats* występuje znowu jako gorliwy obrońca rewizyi konstytucyi. W kierującym artykule jego czytamy: „Rozumie się, że konstytucya musi być utrzymaną, ale z nią także prawo petycyi i dyskusyi. Wotum mniejszości nieutrwaliło konstytucyi na wieczne czasy; przezto uzyskano tylko 3-miesięczną zwłokę i nic więcéj! . . . . Naszem zdaniem niéma zapewne nic wątpliwszego teraz nad zwołanie konstytuanty dla zrewidowania konstytucyi. Jakież skutki wynikną z tego? To niepodobna przewidzieć nikomu. Lecz każdy obawia się, każdy wie, co dalsze wykonywanie téj konstytucyi musi pociągnąć za sobą, i ztąd pochodzi też, że tak wielu niezapamiętałych zresztą wcale wolą raczéj wobec grożącego im niezawodnie nieszczęścia, i chociaż wiedzą dobrze, że skutek lekarstwa niejest całkiem pewny, zawołać lekarza do pomocy, w którego sztuce niepokładają bezwarunkowego zaufania, niż czekać nieczynnie z założonemi rękoma i bez oporu dozwalać nieszczęściu spaść na swoją głowę. . . . Jeszcze raz powtarzamy: taką, jaką jest teraz, niemoże pozostać konstytucya. Doświadczenie trzech lat osądziło ją dostatecznie. Z niéj wyszły władze, raczéj przeznaczone na to, aby się niszczyć wzajemnie, nie zaś aby utrzymywać równowagę między sobą. Za monarchyi konstytucyjnéj była równowaga między władzami państwa; dziś niezostało z niéj już nic prócz ich walki między sobą, walki, która koniecznie upadkiem jednéj lub drugiéj zakończyć się musi. Pod wpływem jednakowych okoliczności zostało obrane zgromadzenie narodowe i prezydent republiki, oboje natchnął życiem ten sam duch publiczny — a teraz niech każdy się przekona, w jak krótkim czasie przez naturalny i konieczny rozwój tej konstytucyi zajęła gwałtowna scysya miejsce pierwotnéj harmonii pomiędzy władzami temi. Cóżby to dopiero wtedy nastąpić musiało, gdyby wybór prezydenta był przeciwny wyborowi zgromadzenia narodowego? Droga była już utorowana; ani jedna przeszkoda niestała na zawadzie, a przeciez wywrócił się powóz dla złéj konstrukcyi swojéj." *(G. Pr.)*

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, czwartek 31. lipca, 8 god. wieczór. Obrano członków komisyi nieustającéj. Lista kandydatów ułożona przez stowarzyszenia większości przeszła zupełnie. Changarnier był jednym z wybranych przy końcu.

Paryż, piątek, 1. sierpnia, 8 god. wieczór. Wyrok w procesie pana Lemulier przeciw panu Carlier został odroczony. — Według wiadomości nadesłanéj z Madrytu do Paryża odroczono tam Kortezy. *(P. S. A.)*

Szwajcarya.

(Ustęp z sprawozdania rady związkowéj z jéj czynności w roku 1850)

Berna, 25. lipca. Właśnie ogłoszono sprawozdanie rady związkowéj z jéj czynności w roku 1850, a to w języku niemieckim i francuskim. Najciekawszem dla zagranicy jest zapewne sprawozdanie politycznego departamentu zaczynające się od wyjaśnienia położenia, jakie Szwajcarya na początku roku 1850 zajmowała w obec reklamacyi zagranicznych mocarstw względem wychodźców i zabiegów ich w Szwajcaryi. Skargi te wychodziły powiększéj części z Austryi, Sardynii, Badenu i z Francyi. Austrya reklamowała z przyczyny zabiegów włoskich wychodźców w Tessynie, Sardynia względem przebywania Mazziniego i jego ajentów w Genewie i Lausanne, „którzy otrzymawszy na ziemi szwajcarskiej przytułek, nadużywają go dla zorganizowania w całem królestwie Sardyńskiem rewolucyjnych machynacyi." W. księstwo Badeńskie obawiało się możliwych zamachów ze strony wychodźców badeńskich w Szwajcaryi, i również Francya ze strony swoich wydalonych obywateli, którzy według zasięgniętych przez rząd francuski wiadomości mieli osiedlić się w Bazylei, w Berneńskiem (Jura), w Genewie i w kantonie Waadt. Na reklamacye Austryi odpowiedziała Szwajcarya wysłaniem komisarza federacyi, Planta, do Tessin, — Sardynii odpowiedziano podobnem wysłaniem p. Sidler do Genewy, Badenowi wyśledzeniem i wydaleniem ukrywających się jeszcze w Szwajcaryi najznakomitszych wychodźców badeńskich, jak np. Siegla, Barbo, a Francyi wiadomą uchwałą wydalenia, która obejmowała 17 francuskich wychodźców i wówczas tak wielkie sprawiła była wrażenie. *(Austr.)*

(Konferencya w sprawie wybudowania gościńca przez górę S. Bernarda. — Sprawy wielkiéj rady kantonu Lucerny.)

Berna, 27. lipca. Na dniu 25. b. m. odbyła się tu konferencya między reprezentantami kantonów Wallis, Waadt, Bern, Neuenburg, Solothurn i Baselstadt, dla naradzenia się nad zbudowaniem gościńca przez górę ṥgo Bernarda. Jak słychać, uchwalono wysłać pp. inżynierów Meriana, i pułkownika Persier-Landerset na wyznaczoną na dzień 11. sierpnia konferencyę z deputowanymi sardyńskimi. — W wielkiéj radzie kantonu Lucerny głosowano na dniu 24go lipca nad sprzedażą dóbr klasztoru ṥgo Urbana, i przyjęto 42 głosami wniosek komisyi następującéj treści: Do rady rządowej ma być wydany rozkaz, aby podczas przyszłéj sesyi zimowej przedłożyła sprawozdanie i wniosek względem stosownej sprzedaży dóbr ṥgo Urbana, z uwzględnieniem dekretu kasacyjnego z 14go kwietnia 1848 lub właściwego użycia ich. *(G. Pr.)*

Włochy.

(Poczta włoska.)

Turyn, 26. lipca. Mianowana niedawno komisya obrad nad wysłaniem niektórych robotników na wystawę londyńską, ogłosiła teraz dyscyplinarny statut. Każdy robotnik otrzyma przed swoim odjazdem 30 lirów dla wsparcia swéj rodziny; wszyscy łącznie tworzą aż do swego powrotu jedno towarzystwo pod zarządem osobnego dyrektora.

Rzym, 23. lipca. Kardynał Antonelli wydał rozporządzenie, według którego 1) pobierany być ma na potrzeby roku bieżącego dwumiesięczny dodatek podatkowy, i rozłożony na cztery równe raty w stosunku do przypadających jeszcze w ciągu tego roku rat dwumiesięcznych (do końca czerwca); z tego 2) może być odciągnięta trzecia i ostatnia część dwunasta wypłacona zgóry przez kontrybuentów roku 1848; 3) rozłożona ma być na gminy podatkowe suma 1 miliona szkudów, a to według spisu ludności na szczególne gminy, i wybrana trzema ratami w przeciągu jednego roku. Ministrowi finansów poruczono wykonanie tego rozporządzenia, ułożenie repartycyi, i ogłoszenie odnoszącego się do téj sprawy regulaminu. *(Lloyd.)*

Rzym, 24. lipca. Pogłoski o zmianie załogi potwierdzają się. — Chociaż dość dawno już wydano rozporządzenie względem nowego podziału kraju i administracyi, przecież niepomyślano dotąd o wykonaniu jego, ponieważby prowincyom przezto nadano za wiele wolności, a tém samém ograniczonoby centralizacyę. Dlatego postanowił rząd, jak słychać ze względu na teraźniejsze stosunki, wstrzymać się z wykonaniem tego planu.

Alessandrya, 29. lipca. Wczoraj podczas asenterowania rekrutów powstał tu okropny zgiełk, tak że gwardya narodowa musiała pojmać ośmiu przewodźców i wydać ich karabinierom królewskim. Tym sposobem przywrócono porządek.

Neapol, 20. lipca. Trybunały sądowe zajęte są ciągle jeszcze indagacyami politycznemi. Trybunał sądowy w Aquila skazał członków stowarzyszenia „circolo constituzionale" na 9cioletnie, a barona Cappa i jakiegoś urzędnika sądowego na 24letnie więzienie. Trybunał sądowy w Capua skazał trzech przewódźców stowarzyszenia „setta del' unita italiana" na 20letnią a kilka innych wspólników na kilkoletnią karę więzienia. *(L. k. a.)*

(Depesze telegraficzne.)

Turyn, 30. lipca. Minister sprawiedliwości, Deforesta, przybył tu z Nizzy. Słychać za rzecz pewną, że minister ten ma zamiar zaręcić zupełnie system Siccarda i doprowadzić do skutku porozumienie się z kuryą rzymską.

Liwurna, 30. lipca. Temi dniami ma tu zawinąć z Malty flota angielska.

Palermo, 18. lipca. W Syrakuzie zapowiadają bateryе nadbrzeżne, a zamek zaopatrują w działa. „Castro Giovanni" ma być ufortyfikowane.

Turyn, 31. lipca. Król i królowa Saksonii przybyli przez Castel Tuglia na ziemię sardyńską.

Alessandrya, 30. lipca. Rekrutacya odbywa się znowu spokojnie. Wczoraj miały nastąpić nowe aresztacye. Liczne patrole gwardyi narodowéj przeciągają po mieście.

Florencya, 31. lipca. Wielki książę udał się w towarzystwie następcy tronu z wizytą do Cesarzowej Maryi Anny. *(Lit. koresp. austr.)*

Niemce.

(Wiadomości potoczne z Mnichowa.)

Mnichów, 28. lipca. Pojutrze przybędzie Jéj Mość królowa pruska do Norymbergii, ztamtąd uda się przez Donauwörth i Regensburg do Ischl. W Norymbergii będzie przyjmować Królowę małżonka księcia Maxymiliana. — Król. dyrektor policyi, hrabia Reigersberg, powrócił już z podróży swéj na północ. — Na dniu 25. sierpnia zacznie się tu wielka wystawa sztuk pięknych i będzie trwać do 25go października; oprócz stolic niemieckich zapowiedziały już także znaczne przesełki Paryż i Bruksela. *(G. Pr.)*

(Kurs giełdy berlińskiej z 2. sierpnia.)

Dobrowolna pożyczka 5%—106¾. 4½% z r. 1850 — 103¾ l. Obligacye długu państwa 88⅝ l. Akcye bank. 104. Frydrychsdory 13 1/12. Inne złoto za 5 tal. 8½. Austr. banknoty —.

Królestwo Polskie.

(Ułaskawienie.)

Warszawa, 31. lipca. Najjaśniejszy Pan przychylnie do wstawienia się JO. księcia Namiestnika Królestwa, najmiłościwiéj dozwolić raczył wychodźcy polskiemu *Aleksandrowi Zwierkowskiemu* powrócić do Królestwa Polskiego, bez dozwolenia mu legitymowania się z pochodzenia szlacheckiego i powrócenia mu skonfiskowanego na rzecz skarbu majątku. *(Gaz. Warsz.)*

Rosya.

(Powody zakazu wywożenia śrebra z Rosyi.)

Dziennik szwajcarski *Der Bund* podaje następującą uwagi godną wiadomość: „Powracający z Rosyi Szwajcarowie donoszą, że ścisła kontrola wszystkich zapasów śrebra i zakaz wywożenia tego metalu niezostaje w związku z planami fiskalnemi, lecz ma zapobiegać tylko ciągłemu podnoszeniu się ceny śrebra a spadaniu wartości złota. Na dowód tego przytaczają tę okoliczność, że wywóz złota trwa tam bezwarunkowo jeszcze. Zakaz przywożenia banknotów rosyjskich, któremu błędnie przypisywano styczność z powyższemi rozporządzeniami, istnieje tam już od dawna i został spowodowany bardzo znacznym dowozem fałszywych banknotów angielskich. Przy tej sposobności musimy tu przypomnąć także, że dla przedsiębranéj również w Anglii na wielką skalę fabrykacyi trzechrublowych monet rosyjskich z platyny południowo-amerykańskiéj, ogłosił rząd rosyjski wszystkie monety te za niewyrównające nominalnéj wartości, i zakazał przyjmować je wszystkim kasom publicznym. W wypłatach prywatnych można je wprawdzie wydawać jeszcze teraz za 3 ruble, ale ponieważ ich wartość metaliczna tylko 2 ruble wynosi, przeto zdaje się, że to zapewne niedługo już potrwa.“ *(Lld.)*

Księstwa Naddunajskie.

(Plan uorganizowania administracyi lasów.)

Bukareszt, 16. lipca. Od niedawna dopiero zwrócono uwagę na bogactwo lasowe księztw naddunajskich, a mianowicie usiłowali najprzód Francuzi wyzyskiwać z tych nieprzebranych lasów najpiękniejszy i najlepszy materyał. Pewna kompania francuska wysłała była tutaj francuskich rzemieślników dla przysposobienia antałów i winnych beczek dla potrzeb swojego kraju. Przeszło 150 familii francuskich osiedliło się w tym kraju dla objęcia wydzierżawionych od rządu lasów i rozpoczęcia swego zawodu. Rezultat tego przedsiębierstwa, doskonałość materyału, doniesienia o nieprzebranem bogactwie w tych odwiecznych lasach pełnych najlepszego materyału okrętowego, a zresztą łatwość wyrębu spowodowały rząd francuski roku 1845 do powzięcia planu pobierania z tych stron jednéj części swego materyału okrętowego. Wysłano więc znawców dla rozpoznania sytuacyi i układania się z tutejszym rządem. Od czasu zaszłych w Europie politycznych wypadków odłożono na późniéj ten projekt i w końcu zaniechano go zupełnie; mimoto rzecz ta nie poszła tutaj w zapomnienie. Rząd bowiem tutejszy poznawszy się raz na skarbach swojego kraju, postanowił z nich należycie korzystać. Panujący teraz książę sprowadził za wiadomością rządu francuskiego trzech doświadczonych urzędników leśnych z Francyi, którzy zająć się mają statystyką wszystkich lasów na Wołoszczyznie, i na umiejętnéj zasadzie zorganizować administracye lasów. Pomienieni urzędnicy przybyli tu przed kilkoma dniami, a to pp. Richmond, Richomme i Patras. Przedstawili się już księciu, a wkrótce udadzą się na rozmaite punkta dla rozpoczęcia swéj pracy. Talent ich znajdzie tutaj obszerne dla siebie pole, zwłaszcza że w tym zawodzie nic tu jeszcze nie uczyniono. Nowy ten dowód staranności księcia o dobro kraju i praktyczny rozwój źródeł jego bogactwa zjednał dlań powszechną życzliwość. Znaczna część tutejszych lasów znajduje się w prywatnem posiadaniu, zaczem nic dziwnego, że przedsiębierstwo to wzbudziło bardzo pomyślną senzacyę. *(Ll.)*

Grecya.

(Nota Anglii do Grecyi względem tamtejszych stosunków. — Misya. p. Blondel.)

Ateny, 22. lipca. Nota, którą lord Palmerston przesłał do francuskiego rządu względem greckich stosunków, robi tu w związku z najnowszemi wypadkami wielką senzacyę. — Angielski sekretarz stanu spraw wewnętrznych ubolewa w niej nad rozbojami i nad niezdolnością rządu zapobieżenia złemu. Nasz rząd odpowiedział na to wystawieniem dwóch komend jeneralnych, jednéj dla wschodniéj, a drugiéj dla zachodniéj Grecyi. Dla wschodniéj Grecyi z siedzibą w Atenach mianowano najwyższego koniuszego królowéj i pełniącego służbę nadwornego marszałka jenerała Gardikiotis Grivas, a do zachodniéj Grecyi z siedzibą w Missolungi, posłano adjutanta królewskiego jenerała Mamuris. Rozporządzenie to wymierzone jest tak przeciw zbójcom, jak przeciw wynikającym z rozbojów ruchom politycznym. Posadę nadwornego marszałka objął jenerał Kolokotroni, który dotychczas był honorowym adjutantem królewskim. — Pełnomocny minister belgijski przy porcie i greckim dworze pan Blondel Cuelebroeuck, przyjmowany był przed swym odjazdem do Konstantynopola przez Jego Mość króla Ottona na audyencyi pożegnawczéj. Pan Blondel zawiązał z greckim rządem negocyacye względem odnowienia traktatu handlu i żeglugi między Belgią i Grecyą pod nowemi dla obu państw korzystnemi warunkami, i równocześnie uczynił deklaracyę względem wspieranéj przez belgijski rząd bezpośredniéj żeglugi parowéj między Belgią i Lewantą. *(Austria)*

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe Lwowskie)

Lwów, 6. sierpnia. Na naszym dzisiejszym targu sprzedawano korzec pszenicy po 23r.15k., żyta 16r., jęczmienia 13r., owsa 10r.30k., kartofli 8r. Cetnar siana po 2r.55k., okłotów 1r.50k. Sąg drzewa bukowego kosztował 27r.15k., dębowego 24r.30k., sosnowego 22r.30k. Kwarta krup pszennych kosztowała 21k., jęczmiennych 13k., jaglanych 19k., hreczanych 15k., mąki pszennéj 15k., żytnéj 13k., piwa 10k., wódki pszedniéj 1r., szumówki 40k. Za funt masła płacono 40k., łoju 20k., mięsa wołowego 13¾k. w. w. — Dnia 1. i 4. b. m. dla deszczu nie było dowozu i targu.

Kurs lwowski.

Dnia 7. sierpnia.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. k.	5	29	5	33
Dukat cesarski	„ „	5	34	5	37
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	33	9	36
Rubel śr. rosyjski	„ „	1	51	1	52
Talar pruski	„ „	1	43	1	45
Polski kurant i pięciozłotówk.	„ „	1	22	1	23
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	„ „	86	23	86	43

(Kurs wekslowy wiedeński z 4. sierpnia.)

Amsterdam 165 p.2. m. Augsburg 119¼ l. uso. Frankfurt 118¼ l. 2. m. Genua —. p. 2. m. Hamburg 174¾ l. 2. m. Liwurna 116¼ l. 2. m. Londyn 11.38. l. 2. m. Medyolan 119. Marsylia 139¾ l. Paryż 139¾ l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. 23½.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. sierpnia.

Hr. Dzieduszycki Władysław i Hr. Dzieduszycka Antonina, z Krakowa.— PP. Smoliński Józef, z Kobylnicy. — Skrzyński Władysław, z Żurawna. — Borowski Egidiusz, z Turki. — Bocheński Alojzy, z Ottyniowic. — Horodyski Wiktor, z Babiniec. — Micewski Edward, z Przemyśla. — Milewski Walenty, z Podhajczyk. — Sozański Antoni, z Torhanowic. — Sozański Sylwery, z Kornalowic. — Żebrowski Tadeusz, z Żurawna. -- Augustynowicz Zygmunt, z Sokolnik.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. sierpnia.

Hr. Siemiński Wilhelm, do Krakowa. — Hr. Badeni Aleksander, do Boronieza. — PP. Hubicki Karol, do Ożydowa — Nikorowicz Mikołaj, do Ulhowka. Lang Emanuel, do Wolicy. — Turkuł Onufry, do Tarnopola. — Jankowski Marcin, do Uliczka. — Kielanowski Tytus, do Zelechowa. — Dombay Edward, do Skwarzawy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. sierpnia.

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	" ''' ''''				
6 god. zr.	28 2 8	+ 15°	+ 16,5°	południowy	pochm. ulewa
2 god. pp.	28 2 8	+ 16,5°	+ 15°	połud.-zachodni	pochm.
10 g. w.	28 2 10	+ 15,5°		—	pochm. „

T E A T R.

Dziś: kom. niem.: „**Der geheime Agent.**“
Jutro: kom. polskie: „**Rataplan**“ i „**Stara elegantka.**“

Główny Redaktor **M. Szeniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. drukarni rządowéj.